

Філософія

УДК 766.012:004.92]:347.783

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.22081527>

**Візуальні наративи вебдизайну й інформаційних технологій у
графічному дизайні: тенденції стилеутворення та захисту авторського
права**

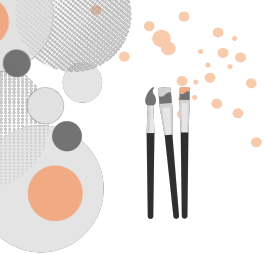
Храмова-Баранова Олена Леонідівна,
доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри Графічного дизайну,
моди та стилю, Черкаський державний технологічний університет,
Україна, <https://orcid.org/0000-0002-3811-7701>

Кудрєвич Вікторія Валеріївна,
викладач кафедри Графічного дизайну, моди та стилю, Черкаський
державний технологічний університет, м. Черкаси Україна,
<https://orcid.org/0009-0003-7453-868X>

Гладкова Ірина Павлівна,
старший викладач кафедри Графічного дизайну, моди та стилю,
Черкаський державний технологічний університет, Україна,
<https://orcid.org/0009-0000-6684-831X>

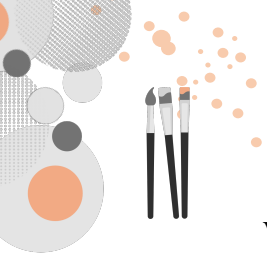
Хутка Тетяна Степанівна,
старший викладач кафедри Графічного дизайну, моди та стилю,
Черкаський державний технологічний університет, Україна
<https://orcid.org/0009-0004-7988-0131>

Прийнято: 14.05.2026 | Оpubліковано: 30.05.2026

Анотація. У статті розглянуто візуальні наративи вебдизайну та інформаційні комунікації в системі сучасного графічного дизайну. Визначено, що вебдизайн є не лише засобом естетичного оформлення цифрового середовища, а й важливою формою візуальної комунікації, яка поєднує композицію, колір, типографіку, ілюстрацію, фотографію, анімацію, інтерактивність, інформаційну архітектуру та користувацький досвід. Особливу увагу приділено поняттю візуального наративу, як послідовної візуальної історії, що формується через структуру сторінки, логіку розміщення інформаційних блоків, навігацію, графічні елементи та сценарій взаємодії користувача з вебресурсом. Проаналізовано тенденції стилеутворення в сучасному вебдизайні, зокрема роль візуальних метафор, анімації, моушндизайну, адаптивності, доступності та орієнтації на користувацький досвід. Розкрито значення вебдизайну у бренд-комунікації, де візуальний наратив сприяє формуванню образу бренду, емоційного зв'язку з аудиторією та посиленню довіри до цифрового ресурсу. Окремо розглянуто проблему авторського права у вебдизайні, зокрема правомірність використання фотографій, ілюстрацій, шрифтів, логотипів, анімації, шаблонів, елементів інтерфейсу та програмного коду. Підкреслено необхідність розмежування натхнення, стилізації, адаптації, копіювання та плагіату як важливої умови професійної культури дизайнера.

Ключові слова: вебдизайн, графічний дизайн, інформаційні технології, стилеутворення, бренд-комунікація, візуальна метафора, авторське право, цифрове середовище.

Visual narratives of web design and information communications in the system of modern graphic design: trends in style formation and copyright protection

Olena Khramova-Baranova,

Doctor of Sciences, Professor, Head of the Department of Graphic Design, Fashion and Style, Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-3811-7701>

Viktoriia Kudrevych,

Lecturer, Department of Graphic Design, Fashion and Style, Cherkasy State Technological University, Cherkasy, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0003-7453-868X>

Iryna Hladkova,

Senior Lecturer at the Department of Graphic Design, Fashion, and Style, Cherkasy State Technological University, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0000-6684-831X>

Tetiana Khutka,

teacher of the Department of Graphic Design, Fashion and Style, Cherkasy State Technological University, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0004-7988-0131>

Abstract. *The article discusses the visual narratives of web design and information communications in the system of modern graphic design. It is determined that web design is not only a means of aesthetic design of the digital environment, but also an important form of visual communication that combines composition, color, typography, illustration, photography, animation,*

interactivity, information architecture and user experience. Particular attention is paid to the concept of visual narrative as a consistent visual story formed through the structure of the page, the logic of placing information blocks, navigation, graphic elements and the scenario of user interaction with the web resource. The trends in style formation in modern web design are analyzed, in particular, the role of visual metaphors, animation, motion design, adaptability, accessibility and user experience orientation. The importance of web design in brand communication, where visual narrative contributes to the formation of a brand image, emotional connection with the audience and strengthening trust in a digital resource, is revealed. The problem of copyright in web design is separately considered, in particular, the legality of the use of photos, illustrations, fonts, logos, animation, templates, interface elements and program code. The need to distinguish between inspiration, stylization, adaptation, copying and plagiarism as an important condition of the designer's professional culture is emphasized.

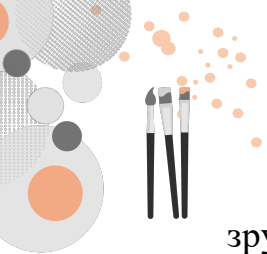
Keywords: *web design, graphic design, information technology, styling, brand communication, visual metaphor, copyright, digital environment.*

Постановка проблеми. У сучасному цифровому середовищі вебдизайн посідає важливе місце в системі графічного дизайну, оскільки саме через вебресурси, цифрові платформи, інтерфейси, соціальні мережі відбувається значна частина інформаційної взаємодії між людиною, брендом, установою або культурним проєктом. Вебдизайн у сучасному розумінні не варто сприймати виключно як зовнішнє оздоблення вебресурсу, оскільки на нього покладено низку складних функцій: комунікативних, навігаційних, естетичних, іміджевих і практичних. Актуальність проблеми зумовлена тим, що візуальна інформація у цифровому просторі сприймається швидко, фрагментарно й часто емоційно, тому особливого значення набуває здатність вебдизайну не лише

передавати окремі повідомлення, а й формувати цілісний візуальний наратив, що допомагає користувачеві послідовно сприймати інформацію, орієнтуватися в структурі сайту, розуміти смислові акценти та взаємодіяти з цифровим ресурсом. Разом із цим розвиток вебдизайну супроводжується постійною зміною стильових тенденцій. На формування стилю впливають технологічні можливості, анімація, моушндизайн, візуальні метафори, принципи доступності, соціальні мережі, цифрова культура та комерційні потреби брендів. У результаті вебдизайн стає простором активного стилеутворення, де поєднуються художні, технологічні та комунікативні чинники. Особливої уваги потребує проблема авторського права у вебдизайні. Цифрове середовище спрощує доступ до фотографій, ілюстрацій, шрифтів, відео, анімації, інтерфейсних рішень та програмного коду, але водночас підвищує ризик їх неправомірного використання. У професійній практиці дизайнера особливо важливо розрізняти натхнення, стилізацію, адаптацію, копіювання та плагіат. Отже, виникає потреба комплексного осмислення вебдизайну, як системи візуальної комунікації, стилеутворення та відповідального використання авторського контенту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика вебдизайну, візуальних наративів, інформаційної комунікації та авторського права розглядається у працях, присвячених графічному дизайну, цифровому середовищу, користувацькому досвіду, візуальній культурі та правовому захисту інтелектуальної власності. У навчальному посібнику О. Романюка, Д. Кательнікова та О. Косовця вебдизайн подається у поєднанні з комп'ютерною графікою, композицією, кольором, шрифтовим оформленням, графічними елементами, навігацією та структурою вебсторінки [1]. Це дає можливість розглядати вебдизайн як комплексну діяльність, що поєднує художні та технічні засоби організації цифрової інформації. У праці В. Парненка вебдизайн визначається як важлива основа сучасного віртуального середовища, де особливе значення мають структура,

зручність користування та логіка подання контенту [2]. Є. Гула аналізує сучасний графічний дизайн як інтегральну творчу діяльність, що поєднує різні засоби візуалізації інформаційного середовища [3]. Поняття нарративу та візуального нарративу розкривається через джерела, у яких нарратив трактується як спосіб послідовного представлення інформації, смислів і досвіду [4]. У дослідженнях, І. Довженка, Є. Дубініної, присвячених моушн- та відеодизайну, наголошується на значенні візуальних засобів, анімації та динамічної композиції у створенні цілісної історії, що посилює емоційний вплив і запам'ятовування повідомлення [5]. О. Зеленюк розглядає вебдизайн у контексті формування візуальної культури віртуального середовища, що дозволяє осмислити вебресурс як простір візуальної комунікації та культурного сприйняття інформації [6]. Питання інформаційної комунікації та візуального сприйняття розкриваються у працях М. Гальченко, Є. Борінштейн, Н. Іванова, Г. Ільїна, присвячених візуальним метафорам і цифровому освітньому простору [7]. У цих джерелах, А. Юрченка, Є. Дем'яньєва, О. Семеніхіної візуальна метафора розглядається як засіб передавання складних понять через образи, що є важливим для вебдизайну як комунікативної системи. Аналітичний огляд сучасного вебдизайну крізь призму користувацького досвіду та доступності підкреслює значення зручності, інтуїтивності, адаптивності, доступності та орієнтації на потреби користувача [8]. Про дослідження інформаційної архітектури, роботи П. Стадник та О. Вовк, що акцентують увагу на ролі структури, навігації, ієрархії, категоризації та пошуку у створенні логічного й зрозумілого вебресурсу [10]. Дослідники С. Вергунов, Н. Вергунова, А. Жуга, аналізують тенденції стилеутворення у вебдизайні, пов'язані з розвитком візуальних метафор, анімації, моушндизайну, відеодизайну, комп'ютерної векторної анімації та цифрових практик [11]. У праці Т. Ратушняк, А. Омельчук, О. Гладченко, А. Хом'як, С. Хоцькіна простежується думка про те, що сучасна візуальна мова формується під

впливом технологій, динаміки, інтерактивності та нових способів подання інформації. Також важливими є дослідження інклюзивного вебдизайну, які підкреслюють значення доступності цифрових інструментів тестування вебсайтів [13]. Проблема авторського права у цифровому середовищі розглядається у працях, присвячених порушенням авторських прав у мережі Інтернет, правовим проблемам їх подолання та аспектам захисту цифрового контенту в праці О. Кочина [14] та О. Колб, І. Пирога, В. Джуган [15]. У дослідженнях С. Савич наголошує на складності контролю за використанням творів у мережі, транскордонному характері Інтернету, проблемі анонімності користувачів і необхідності правомірного використання текстових, графічних, аудіовізуальних та програмних матеріалів. Окремий інтерес становить дослідження автоматизованих алгоритмів захисту авторського права на цифрових платформах, де порушується питання балансу між правами авторів, платформ і користувачів [16]. Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить, що вебдизайн розглядається сучасними дослідниками як складна система, що поєднує графічний дизайн, інформаційну комунікацію, візуальну культуру, користувацький досвід, стильові тенденції та правові аспекти використання цифрового контенту. Водночас потребує подальшого осмислення саме взаємозв'язок між візуальним наративом, стилеутворенням, бренд-комунікацією та захистом авторського права у сучасному вебдизайні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у визначенні ролі візуальних наративів вебдизайну та інформаційних комунікацій у системі сучасного графічного дизайну, аналізі основних тенденцій стилеутворення у цифровому середовищі та окресленні проблем захисту авторського права у практиці вебдизайну. Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання: визначити місце вебдизайну в системі сучасного графічного дизайну; розкрити поняття візуального наративу у вебдизайні; охарактеризувати вебдизайн як засіб

інформаційної комунікації; визначити роль інформаційної архітектури у побудові візуального наративу; проаналізувати основні тенденції стилеутворення у сучасному вебдизайні; розглянути чинники, що впливають на формування стилю цифрового ресурсу; визначити значення візуального наративу у бренд-комунікації; окреслити проблему авторського права у вебдизайні; розмежувати поняття натхнення, стилізації, адаптації, копіювання та плагіату; узагальнити принципи відповідального й правомірного використання візуального контенту у вебдизайні.

Вступ. Сучасний етап розвитку графічного дизайну тісно пов'язаний із цифровізацією суспільства, поширенням онлайн-комунікацій та активним використанням вебресурсів у різних сферах діяльності. Сайти, цифрові платформи, мобільні інтерфейси, онлайн-портфоліо, соціальні мережі та медіаресурси стали важливими каналами передавання інформації, формування іміджу, презентації брендів, культурних проєктів, освітніх ініціатив і творчих практик. У цьому контексті вебдизайн набуває значення не лише як технічний або декоративний інструмент, а як складна система візуальної, інформаційної та комунікативної організації цифрового простору.

Вебдизайн поєднує традиційні засоби графічного дизайну – композицію, колір, типографіку, зображення, символіку, ритм, контраст, візуальну ієрархію – з можливостями інтерактивного середовища. На відміну від друкованої графіки, вебдизайн передбачає активну взаємодію користувача з інформацією: перегляд сторінок, прокручування, натискання кнопок, перехід між розділами, роботу з меню, формами, анімацією та мультимедійними елементами. Саме тому ефективність вебдизайну визначається не лише його зовнішньою привабливістю, а й зручністю, логічністю, доступністю та здатністю забезпечити зрозумілу комунікацію.

Особливе значення у сучасному вебдизайні має візуальний наратив. Він дає змогу організувати інформацію у послідовну візуальну історію, у

якій кожен елемент: заголовок, зображення, колір, типографіка, кнопка, анімація, композиційний блок або навігаційний перехід – підтримує загальний смисл і спрямовує користувача до певного сприйняття або дії. Таким чином, вебресурс стає не просто носієм інформації, а цілісною комунікативною системою, що формує емоційне враження, довіру та взаємодію з аудиторією. Водночас активний розвиток цифрових технологій впливає на формування нових стильових тенденцій у вебдизайні. Візуальні метафори, анімація, моушндизайн, відеоконтент, адаптивність, інклюзивність, доступність та орієнтація на користувацький досвід визначають сучасну візуальну мову вебресурсів. Особливо помітно це проявляється у бренд-комунікації, де стиль сайту, його структура та візуальний наратив допомагають передати цінності бренду, сформувати його образ і створити емоційний зв'язок із користувачем.

Разом із цим цифрове середовище актуалізує проблему авторського права. У процесі створення вебдизайну використовуються різні об'єкти інтелектуальної власності: фотографії, ілюстрації, шрифти, логотипи, іконки, відео, анімація, шаблони, інтерфейсні елементи та програмний код. Доступність цих матеріалів в Інтернеті не означає можливості їх вільного використання без урахування авторства, ліцензійних умов і правовласників. Тому для сучасного дизайнера важливо не лише створювати оригінальний візуальний продукт, а й дотримуватися етичних і правових норм використання цифрового контенту.

Виклад основного матеріалу. Вебдизайн є важливою складовою сучасного графічного дизайну, оскільки поєднує традиційні засоби візуальної організації інформації з можливостями цифрового середовища. Серед таких інструментів – композиція, кольорова гама, шрифтове оформлення, ілюстративний матеріал, фотознімки, система символів, графічні компоненти та принципи формування візуальної ієрархії. Разом із тим, вебдизайн відрізняється власною унікальністю, адже він діє не у

фіксованому друкованому просторі, а в інтерактивному середовищі, де ключового значення набувають навігація, зручність використання, будова сторінки, адаптивність та послідовність взаємодії користувача з контентом [1].

У системі сучасного графічного дизайну вебдизайн виконує не лише естетичну або декоративну функцію, його завдання – упорядкувати інформацію, зробити її зрозумілою, доступною та візуально привабливою для користувача. Компонування текстових та графічних блоків, добір колірної палітри, шрифтове оформлення, іконки, зображення, кнопки та меню – усе це формує цілісну систему візуальної комунікації. Завдяки цьому вебсторінка сприймається не як хаотичне зібрання елементів, а як добре спроектована інформаційна структура, де кожен складник виконує свою комунікативну функцію. У той час як у класичному графічному дизайні глядач зазвичай лише споглядає готовий візуальний образ, у веб-просторі користувач активно взаємодіє з оформленням: переміщується між сторінками, натискає кнопки, оглядає окремі частини, прокручує вміст, реагує на анімацію та навігаційні елементи. Через це вебдизайн повинен бути не тільки естетично привабливим, але й практичним, послідовним і зручним у користуванні [2]. Вебдизайн можна розглядати як цифрову форму графічного дизайну, де художньо-образні прийоми поєднуються з інформаційною структурою та технологічними ресурсами. У своїй основі він спирається на базові правила графічного дизайну, проте значно доповнює їх інтерактивністю, динамікою, здатністю до адаптації та мультимедійними можливостями. У такому підході сайт, інтерфейс або цифрова платформа виступають не просто носіями текстового та візуального контенту, а цілісними комунікаційними механізмами, які формують конкретне враження, атмосферу та логіку сприйняття [3].

Однією з ключових особливостей вебдизайну є його здатність керувати увагою відвідувача. За допомогою структури сторінки,

контрастних елементів, вибраного кеглю, кольорових виділень та розміщення знімків чи кнопок визначається, яку саме інформацію людина помітить насамперед, як пересуватиметься сайтом і які дії вчинятиме. У такий спосіб вебдизайн впливає не тільки на естетичне враження, але й на якість комунікації між замовником – письменником, бізнесом, організацією, культурним проектом чи брендом та його цільовою аудиторією [1].

У сучасному графічному дизайні вебдизайн також виконує іміджеву функцію. Візуальне оформлення сайту допомагає сформувати образ бренду, підкреслити його цінності, характер, професійний рівень і відмінність від інших. Кольорова гама, типографіка, стилістика ілюстрацій, фотографії, композиційний ритм і цілісна візуальна мова викликають емоційний відгук, який впливає на рівень довіри користувача та його сприйняття поданої інформації [3]. Візуальний наратив у вебдизайні можна розглядати як спосіб побудови цілісної візуальної історії, яку користувач сприймає під час взаємодії з цифровим середовищем. Якщо наратив у загальноприйнятому сенсі – це метод послідовного викладу інформації, подій, досвіду та смислів, то у вебдизайні ця історія будується не лише за допомогою тексту, а й завдяки цілій системі графічних компонентів: композиції, кольорової гами, типографіки, світлин, ілюстрацій, анімації, відеоконтенту, навігаційних елементів та інтерактивних дій користувача [4]. На відміну від звичайного текстового повідомлення, візуальний наратив працює через зорове сприйняття. В умовах цифрового середовища користувач найчастіше спершу звертає увагу на загальний вигляд сторінки, її композицію, кольорові виділення, чергування блоків, розміщення ілюстрацій – і лише потім уважно вчитується в текст. Тому вебдизайн має здатність не просто подавати інформацію, а організовувати її у певну послідовність сприйняття. Саме ця послідовність і формує візуальну історію сайту [5]. У вебдизайні наратив створюється через поєднання форми й змісту. Структура сторінки визначає, як користувач вперше стикається з інформацією: які блоки

привертають його увагу найперше, як він веде поглядом екраном і поступово пересувається від одного смислового фрагмента до іншого. Колір формує емоційне наповнення, типографіка задає характер повідомлення, зображення уточнюють суть, а навігація дозволяє користувачеві орієнтуватися всередині цієї візуальної структури [2]. Ключовою рисою візуального нарративу є його цілісність. Окремі елементи вебсторінки – заголовки, фотографії, графічні елементи, кнопки, іконки, анімаційні переходи, текстові блоки – повинні бути пов'язані між собою спільною концепцією, стильовим рішенням та логікою викладу матеріалу. Коли такі компоненти не узгоджені, сторінка справляє враження хаотичного зібрання даних. Натомість, коли між ними простежується стилістична й смислова єдність, користувач сприймає сайт як цілісну візуальну історію [1].

Особливість вебдизайну в тому, що візуальний нарратив може бути інтерактивним. Користувач активно залучається до процесу розкриття інформації. Саме тому нарратив у вебдизайні має динамічний характер: він створюється не лише дизайнером, а й сценарієм взаємодії самого користувача [4]. Значну роль у створенні візуального нарративу відіграють ілюстрація, відео, анімація та моушндизайн. Такі інструменти пришвидшують передачу даних, підсилюють їхній емоційний відгук і роблять повідомлення доступнішим для сприйняття аудиторією. Візуальна інформація часто сприймається швидше за текстову, тому вона може ефективно використовуватися для пояснення складних ідей, формування настрою, створення асоціацій і залучення користувача до змісту сайту [5].

У контексті сучасного вебдизайну візуальний нарратив також пов'язаний зі становленням візуальної культури цифрового середовища. Різноманітні вебресурси – сайти, цифрові платформи, онлайн-галереї, портфоліо, брендові сторінки та соціальні мережі – пропонують інноваційні формати подання даних, де візуальний елемент виступає не просто допоміжним декором, а ключовим інструментом комунікації. Саме тому

вебдизайн можна розглядати як простір, у якому виникає та розвивається сучасна культура сприйняття, осмислення та трансляції візуальних повідомлень [6]. Візуальний наратив у вебдизайні може виконувати кілька функцій. По-перше, він допомагає структурувати інформацію та зробити її більш доступною для сприйняття, по-друге, створює емоційне враження й посилює запам'ятовування повідомлення, по-третє, формує образ бренду, установи, культурного проєкту або автора, по-четверте, дозволяє спрямовувати увагу відвідувача та підштовхувати його до конкретної дії: ознайомлення з інформацією, перегляду портфоліо, реєстрації, покупки, звернення або подальшої взаємодії [5].

Інформаційна комунікація є однією з ключових функцій вебдизайну, адже будь-який вебресурс створюється не тільки для естетичного відображення, але й для донесення до користувача конкретних даних. У цифровому середовищі інформація сприймається через поєднання тексту, зображень, кольору, композиції, типографіки, іконок, систем навігації та інтерактивних компонентів. Саме тому вебдизайн виступає засобом візуалізації інформації та створення зрозумілого комунікаційного середовища [7]. Вебсторінка має бути організована таким чином, щоб користувач міг швидко зрозуміти її зміст, визначити головну інформацію та виконати потрібну дію. У цьому процесі важливу роль відіграють візуальна ієрархія, логічне розміщення блоків, зручна навігація, контрастність, читабельність тексту та зрозумілість інтерфейсних елементів. Іншими словами, якісний вебдизайн має поєднувати не лише естетичну привабливість, а й практичність, логічність та ефективність комунікації. Особливість вебдизайну як засобу інформаційної комунікації полягає в тому, що він впливає на спосіб сприйняття повідомлення. Колірна гамма здатна задавати емоційний настрій, типографіка – підкреслювати характер інформації, композиція – керувати увагою користувача, а зображення та візуальні метафори – допомагати швидше зрозуміти складні поняття або

ідеї. Завдяки цьому вебдизайн не просто передає інформацію, а структурує її, робить доступнішою та підсилює її вплив на аудиторію.

У сучасному цифровому просторі ефективність вебресурсу значною мірою залежить від того, наскільки комфортною та інтуїтивно зрозумілою для користувача є робота з інформацією. Якщо сайт має хаотичну структуру, перенасичений графікою або ігнорує запити цільової аудиторії, процес комунікації суттєво ускладнюється. Натомість продуманий вебдизайн сприяє кращому сприйняттю змісту, підвищує рівень довіри до ресурсу, посилює активність користувача та формує позитивний досвід від користування [8].

Інформаційна архітектура є основою побудови зрозумілого візуального нарративу у вебдизайні, оскільки саме вона визначає логіку розміщення, групування та послідовного сприйняття інформації на сайті. До її основних компонентів належать: структура тематичних рубрик, навігаційне меню, система переходів, підпорядкування заголовків, послідовність інформаційних блоків, інтерактивні кнопки, внутрішні посилання і маршрут, яким користувач рухається сторінкою. Продумана інформаційна архітектура допомагає користувачеві швидко зорієнтуватися у змісті вебресурсу, зрозуміти, де він перебуває, куди може перейти далі та яку дію виконати. У цьому контексті візуальний наратив будується не лише через графіку, колір чи зображення, а й через логіку подання матеріалу. Якщо структура сайту логічна та зручна, користувач сприймає інформацію як завершену історію; натомість, коли вона хаотична навіть привабливий дизайн може втрачати свою здатність передавати сенс [9]. Таким чином, інформаційна архітектура створює зв'язок між вмістом, візуальним оформленням та взаємодією користувача. Вона дає змогу перетворити окремі компоненти вебсторінки на логічно впорядковану систему, де кожен блок, перехід та навігаційний елемент підтримує загальний сценарій сприйняття візуального нарративу [10]. Для довідки: у LinkedIn – джерело

визначає інформаційну архітектуру як організацію контенту, структурування сайтів і застосунків та допомогу користувачам у навігації; також там зазначено роль мапи сайту, ієрархії, категоризації та навігації.

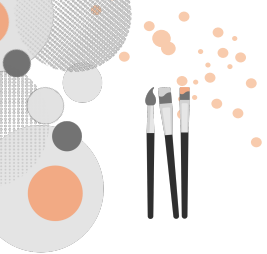
Сучасний вебдизайн розвивається як динамічна система візуальних, технологічних і комунікативних засобів. Його стиль формується не тільки зовнішнім виглядом сторінки, але й тим, як саме подається інформація, характер взаємодії з користувачем, використання візуальних метафор, анімації, інтерактивних елементів і принципів доступності. У цьому контексті стилеутворення у вебдизайні пов'язане з поєднанням естетики, функціональності, технологічності та комунікативної ефективності [11]. Однією з ключових течій у сучасному вебдизайні є посилення ролі візуальної метафори. Вона дає змогу доносити складні концепції через інтуїтивно зрозумілі образи, викликати емоції, формувати асоціації та залучати користувача до осмислення контенту. У цифровому середовищі метафора може проявлятися через ілюстрацію, фотографію, символ, колір, рух, композицію або інтерактивний елемент. Завдяки цьому вебдизайн стає не лише способом подання інформації, а й засобом створення глибшого смислового та емоційного зв'язку з аудиторією [7].

Значний вплив на стильові тенденції має розвиток у сфері анімації, моушндизайну та відеодизайну. Застосування рухливих компонентів, м'яких переходів, мікроанімацій, ефектів паралаксу, відеофрагментів та динамічних композицій дозволяє надати веб-сторінці більшої виразності та зрозумілості. Візуальний наратив у такому випадку розкривається поступово: користувач не просто переглядає сторінку, а ніби проходить через певний сценарій, у якому кожен блок, рух або зображення підтримує загальну ідею [12]. До важливих тенденцій також належить орієнтація на користувацький досвід. Сьогодні вебдизайн оцінюють не лише за його візуальною привабливістю, а й за тим, наскільки він є зрозумілим, інтуїтивно зручним, адаптивним та доступним для широкого кола людей.

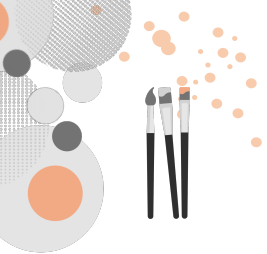

Через це стиль вебресурсу має поєднувати в собі не тільки естетичні вимоги, а й простоту навігації, легкість читання, правильний контраст, логічну взаємодію елементів та загальний комфорт під час використання ресурсу. Факторами, що впливають на формування стилю у вебдизайні є технологічний розвиток, зміна поведінки користувачів, вплив цифрової культури, соціальних мереж, комерційних потреб брендів і зростання значення інклюзивності. Сучасні цифрові інструменти розширюють можливості дизайнера: дають змогу використовувати анімацію, векторну графіку, відео, інтерактивні елементи, адаптивні інтерфейси та різні форми мультимедійної подачі інформації. Водночас ці технології мають підпорядковуватися не лише візуальному ефекту, а й змісту, функціональності та запитам цільової аудиторії.

У бренд-комунікації вебдизайн виконує особливо важливу роль, адже сайт або цифрова платформа часто стають першим місцем, де користувач знайомиться з брендом. Завдяки кольоровій гамі, типографіки, композиції, зображенням, анімації, стилю ілюстрацій та загальній атмосфері сторінки бренд може донести свої цінності, характер, позиціонування й емоційний образ. У такому випадку візуальний наратив допомагає не лише передати інформацію про бренд, а й створити цілісну історію, яка формує довіру, впізнаваність та зацікавлення аудиторії [13]. Особливо важливими у бренд-комунікації є послідовність та стилістична цілісність. Коли між собою візуальні компоненти сайту поєднані спільною концепцією, кольоровою гамою, графічною мовою та логікою подачі контенту, користувачі сприймають бренд як цілісний і професійний. Натомість, коли стиль є хаотичним, перенасиченим або невпорядкованим, комунікація втрачає свою силу, а враження від бренду стає менш переконливим. Отже, стиль у вебдизайні має виконувати не лише декоративну функцію, а слугувати інструментом для формування іміджу, смислового наповнення та довіри [6].

Поряд із розвитком візуальних наративів, стильових тенденцій та бренд-комунікації у вебдизайні особливої актуальності набуває питання авторського права. Сучасний вебресурс формується з численних візуальних, текстових, графічних, аудіовізуальних та програмних компонентів, кожен із яких може належати певному автору або власнику прав. У цифровому середовищі такими об'єктами можуть бути фотографії, ілюстрації, іконки, шрифти, логотипи, відео, анімація, текстові матеріали, дизайн-макети, шаблони, елементи інтерфейсу та програмний код [14]. Графічна, текстова, відео-, аудіо- та програмна інформація є результатом інтелектуальної й творчої діяльності, а отже, на неї поширюються загальні принципи захисту авторського права. У вебдизайні авторське право має значення не лише з юридичної точки зору, а й у професійному та етичному сенсі. Дизайнер працює з великою кількістю візуальних матеріалів, тому має враховувати походження кожного елемента, умови його використання, наявність ліцензії та можливість комерційного застосування. Порушення авторських прав в інтернеті може виявлятися через незаконне розповсюдження творів, піратство, недотримання ліцензійних умов або відсутність коректного посилання на автора [15]. Саме тому створення вебресурсу передбачає не тільки пошук виразного стилю, а й відповідальне ставлення до використання чужого контенту. Особливість цифрового середовища полягає в тому, що копіювання та поширення матеріалів відбувається дуже швидко. Інтернет полегшує доступ до зображень, шаблонів, інтерфейсних рішень, відео й графічних елементів, але водночас ускладнює контроль за їх законним використанням. Серед проблем, що спричиняють порушення авторських прав у мережі, виділяють анонімність користувачів, транскордонний характер Інтернету, складність встановлення правовідносин і юрисдикції, а також проблеми з документальною фіксацією самого факту порушення.

Для вебдизайну це означає, що дизайнер повинен завчасно перевіряти походження матеріалів і не використовувати елементи лише тому, що вони доступні в інтернеті. Окремим викликом є грань між натхненням, стилізацією та копіюванням. У професійній практиці дизайнер часто використовує референси, аналізує сучасні тенденції, досліджує сайти конкурентів, вивчає композиційні прийоми, кольорові рішення та принципи побудови інтерфейсу. Саме по собі звернення до референсів не є порушенням, якщо воно використовується для аналізу, пошуку напряму або творчого переосмислення. Однак пряме копіювання чужого макету, композиції, ілюстрації, логотипа, анімації чи графічного елементу без дозволу автора може вважатися порушенням авторських прав [14]. У цьому контексті важливо чітко розрізняти кілька термінів. Натхнення – це загальне ознайомлення з ідеями, настроєм, композиційними прийомами чи стильовими напрямками. Стилiзація означає творче переосмислення певних ознак стилю відповідно до нового завдання. Адаптація передбачає зміну ідеї чи форми під інший контент, цільову аудиторію або функцію. Копіювання ж полягає в прямому відтворенні чужого візуального рішення, а плагіат – у незаконному використанні чужої творчої праці або її фрагмента без дозволу чи належного посилання на автора. Для вебдизайну це особливо важливо, оскільки візуальна подібність сайтів може виникати як через спільні тренди, так і через фактичне запозичення конкретного авторського рішення. Проблема авторського права у вебдизайні стає ще складнішою через еволюцію цифрових платформ та автоматизованих алгоритмів захисту контенту. З одного боку, завдяки таким алгоритмам можна швидко виявити та заблокувати неправомірне використання матеріалів, а з іншого боку, автоматизований захист може створювати ризики непропорційного блокування контенту, непрозорості процедур оскарження та надмірної превентивної цензури. Це вказує на те, що охорона авторських прав у цифровому просторі повинна поєднувати технологічні рішення з чіткими та

прозорими правилами, можливістю перевірки рішень і балансом між правами авторів, платформ і користувачів. Авторське право у сучасному вебдизайні – це не другорядна юридична формальність, а невід'ємна частина професійної культури дизайнера. Воно стосується не лише захисту готового вебсайту, а й правомірності використання всіх елементів, з яких він складається. Межа між натхненням і копіюванням проходить там, де дизайнер перестає творчо переосмислювати ідею та починає відтворювати конкретне чуже рішення. Тому відповідальний вебдизайн має поєднувати оригінальність, етичне використання референсів, перевірку ліцензій і повагу до авторських прав інших учасників цифрового середовища [16].

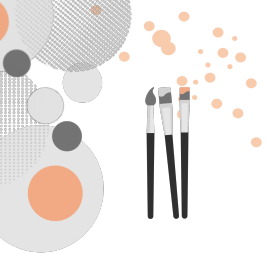
Висновки. У результаті дослідження визначено, що вебдизайн є важливою складовою сучасного графічного дизайну, оскільки поєднує традиційні художньо-графічні засоби з можливостями цифрового, інтерактивного та мультимедійного середовища. Він виконує не лише естетичну функцію, а й забезпечує організацію інформації, керування увагою користувача, формування іміджу бренду та ефективну комунікацію між цифровим ресурсом і аудиторією. Встановлено, що візуальний наратив у вебдизайні є способом побудови цілісної візуальної історії, яка формується через композицію, колір, типографіку, зображення, анімацію, відео, навігацію, інтерактивність і послідовність інформаційних блоків. Завдяки цьому вебресурс сприймається не як випадкове поєднання елементів, а як логічна й емоційно виразна система передавання змісту. З'ясовано, що інформаційна комунікація є основою вебдизайну, адже саме через поєднання візуальних і функціональних засобів користувач отримує, осмислює та інтерпретує інформацію. Важливу роль у цьому процесі відіграє інформаційна архітектура, яка визначає структуру сайту, логіку переходів, ієрархію заголовків, послідовність блоків і сценарій руху користувача. Продумана інформаційна архітектура забезпечує зрозумілість, зручність і цілісність візуального наративу. Проаналізовано, що тенденції

стилеутворення у сучасному вебдизайні формуються під впливом технологічного розвитку, цифрової культури, соціальних мереж, комерційних потреб брендів, користувацького досвіду, доступності, візуальних метафор, анімації, моушндизайну та мультимедійних засобів. Стиль у вебдизайні виконує не лише декоративну функцію, а є інструментом формування смислу, емоційного впливу, довіри та впізнаваності. Окреслено, що авторське право є однією з важливих проблем сучасного вебдизайну. Вебресурс складається з багатьох об'єктів інтелектуальної власності, зокрема текстів, фотографій, ілюстрацій, іконок, шрифтів, логотипів, відео, анімації, шаблонів, інтерфейсних елементів і програмного коду. Тому дизайнер повинен враховувати походження матеріалів, умови ліцензування, можливість комерційного використання та необхідність посилання на автора.

Література:

1. Романюк О. Н., Кательніков Д. І., Косовець О. П. Веб-дизайн і комп'ютерна графіка : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2007. 142 с.
2. Парненко В. С. Веб-дизайн як фундамент сучасного віртуального середовища. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.10. С. 380–386.
3. Гула Є. П. Сучасний графічний дизайн: специфіка інтегральної природи творчості. Art and Design. 2020. № 3. С. 25–33. DOI: 10.30857/2617-0272.2020.3.1.
4. Кравець Р. Що таке НАРАТИВ — визначення, суть, види та приклади. PR-News. 2025. 26 груд. URL: <https://partyson.com.ua/shcho-take-naratyv-vyznachennia-sut-vydy-ta-pryklady/> (дата звернення: 12.07.2026).
5. Довженко І., Дубініна Є., Прасол С. Творення візуального нарративу засобами моушн- та відеодизайну. Актуальні проблеми сучасного дизайну : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 22 квіт. 2021 р. Київ : КНУТД, 2021. Т. 2. С. 118-121.

6. Зеленюк О. Веб-дизайн в контексті формування візуальної культури віртуального середовища. Молодий вчений. 2019. № 1 (65). С. 23–26. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-6>.
7. Гальченко М. С., Борінштейн Є. Р., Іванова Н. В., Ільїна Г. В. Візуальні метафори в цифровому освітньому просторі. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Т. 81, № 1. С. 1–14. DOI: [10.33407/itlt.v81i1.3846](https://doi.org/10.33407/itlt.v81i1.3846).
8. Юрченко А., Дем'янов Є., Семеніхіна О. Сучасний вебдизайн крізь призму користувацького досвіду та доступності: аналітичний огляд. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 11(19). С. 462–472. DOI: [10.52058/3041-1572-2025-11\(19\)-462-472](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11(19)-462-472).
9. Ahmed N. Information Architecture: The Comprehensive Guide to Information Architecture. LinkedIn. 2023. 22 Sept.
10. Стадник П. О., Вовк О. В. Роль використання інформаційної архітектури при проектуванні веб-сайту. Секція 3 – Мультимедійні та web-технології. Розробка додатків для мобільних пристроїв. UI/UX інтерфейси. Харків : Харківський національний університет радіоелектроніки. С. 82–83.
11. Вергунов С. В., Вергунова Н. С., Жуга А. Л. Візуальні метафори в дизайні аудіовізуального продукту та медіа. Modern Science: Research, Economy and Innovation. 2026. С. 45–49. DOI: [10.70286/ISU-17.06.2026.002](https://doi.org/10.70286/ISU-17.06.2026.002).
12. Берлач О. П., Шеломанова Ю. М. Сучасні візуальні практики у комп'ютерній векторній анімації. Український мистецтвознавчий дискурс. 2026. № 1. С. 17–24. DOI: [10.32782/uad.2026.1.2](https://doi.org/10.32782/uad.2026.1.2).
13. Ратушняк Т. В., Омельчук А. А., Гладченко О. В., Хом'як А. В., Хоцькіна С. М. Інклюзивний вебдизайн: стандарти та цифрові інструменти тестування доступності вебсайту. Прикладні питання математичного моделювання. 2024. Т. 7, № 2. С. 189–206. DOI: [10.32782/mathematical-modelling/2024-7-2-17](https://doi.org/10.32782/mathematical-modelling/2024-7-2-17).

14. Кочина О. С. Порухення авторських прав у мережі Інтернет: правові проблеми та шляхи їх подолання. Нове українське право. 2022. Вип. 4. С. 38–43. DOI: 10.51989/NUL.2022.4.6.

15. Колб О. С., Пирого І. С., Джуган В. В. Аспекти захисту авторських прав в мережі Інтернет. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 5, ч. 1. С. 204–208. DOI: 10.24144/2788-6018.2025.05.1.35.

16. Савич С. Права авторів як користувачів цифрових платформ та автоматизовані алгоритми захисту авторського права (ex ante). Юридична Україна. 2026. № 2 (278). С. 31–39. DOI: 10.37749/2308-9639-2026-2(278)-4.